

Neslavný příběh zaragozské lanovky

15.11 2016 10:13, Redakce, Nezařazené

Následujícím krátkým příspěvkem zamíříme do španělské Zaragoza, kde se podíváme na jedno zajímavé dílo, kterému byla věštěna zářivá budoucnost, ale nakonec bylo demontováno ještě předtím, než si na sebe stačilo vydělat.

Od slávy k úpadku

Město Zaragoza leží v autonomním společenství Aragón. Momentálně má téměř 700 tisíc obyvatel. V roce 2008 se v Zaragoze tři měsíce konala světová výstava Expo, jejímiž ústředními tématy byly voda a udržitelný rozvoj. Pro dopravu návštěvníků od monumentální dopravní stanice Delicias měla sloužit visutá lanová dráha o délce 1 191 m a jízdní době cca 5 minut, přičemž se počítalo s tím, že bude v provozu minimálně další dvě dekády. Vydržela v něm však méně než tři roky...

Investici v hodnotě 11 mil. eur (při tehdejší kurzu asi 280 mil. Kč) realizovala skupina Aramón, kterou tvořily aragonská vláda a společnost Ibercaja v podílu 50 : 50. Když se 48 osmimístných kabin (jedna byla v rezervě) dne 11. července 2008, tj. necelý měsíc od zahájení výstavy (14. června 2008), poprvé rozjelo, měly místní autority za to, že budou sloužit alespoň 25 let. V době trvání výstavy, kterou navštívilo přes 5,6 milionů návštěvníků, lanovka vykazovala výborné výsledky přesto, že jednosměrné jízdné činilo 3,5 eur a zpáteční 5 eur, a i přesto, že byl přístup od stanice k areálu doslova výborný díky tehdy nové moderní lávce přes řeku Ebro, kterou je třeba překonávat.

Celkem se za dobu trvání Expa, které skončilo 14. září 2008, svezlo lanovkou okolo 950 tisíc osob, přičemž podstatnou část z nich tvořili zahraniční návštěvníci. Lanovka přitom byla během Expa v provozu i od 10 hodin dopoledne do 3 hodin dalšího rána. Ačkoli výstavní areál nezůstal uzavřen ani po oficiálním skončení, poptávka po lanovce dramaticky poklesla a nepomohlo ani jednosměrné jízdné za 1 euro.

Zatímco kabinky mohly převážet 2 600 cestujících denně, po Expu vykazovala lanová dráha bilanci 60 až 150 osob/den. To vedlo k vysokým provozním ztrátám, které byly doprovázeny konstantními náklady na údržbu, jež nemohla být zanedbávána proto, aby hodnota investice nepoklesla. Roční celkové ztráty pak byly vyčísleny až na 1,8 mil. eur (tehdy cca 45 mil. Kč). Skupina Aramón se snažila dluh převést na město, to nicméně ve světle vážné ekonomické krize řeklo jasné ne. K tomu se přidala i kritika některých obyvatel, již nepovažovali lanovou dráhu za zrovna povedenou, a tak

skupina Aramón ve světle ještě horších výsledků rozhodla o tom, že v únoru 2011 vypraví kabinky, které se nad zemí pohybovali i díky 10 stožárům, naposledy. Dnem 18. února 2011 se píše za tímto dopravním prostředkem v Zaragoze tečka.

V květnu 2015 začala skupina Aramón lanovou dráhu demontovat s tím, že ji přesune do některého ze zimních středisek. Nicméně i demontáž se ukázala jako nákladná, a tak se z bezpečnostních důvodů pouze snesly kabinky a dílo se zakonzervovalo...

Ponaučení?

Ani tak velké město jako Zaragoza nedokázalo přitáhnout dostatek cestujících pro to, aby svou lanovku uživilo. Co hůř, bylo jasné, že se nikdy nesplatí ani náklady na její vybudování. Lidé zkrátka po opadnutí kouzla z Expa 2008 nechtěli utrácet za lanovku ani jedno euro a raději mezi nádražím a výstavištěm podnikali krátké procházky. Zaragoza je přitom městem, které se může chlubit historickou i moderní architekturou světového měřítka a které si na nezáměr domácích i zahraničních turistů stěžovat nemůže.

Tento příspěvek by mohl být lekcí pro projekty, které jsou momentálně plánovány často s přehnaným optimismem i jinde ve světě. K jednomu z nich byl na těchto stránkách sepsán i [komentář](#).

Text: Vít Hinčica ve spolupráci s Alfonsem Marcem Pérezem

Foto: Alfonso Marco Pérez

Url: [Neslavný příběh zaragozské lanovky](#)